

پایداری پاکان

www.ketab.ir

بختیار بیگزاده

پایداری پاکان

سرشناسه: بیگزاده، بختیار، ۱۳۳۵ -

عنوان و نام پدیدآور: پایداری پاکان / نویسنده بختیار بیگزاده.

مشخصات نشر: ایلام: بختیار بیگزاده، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۰۸ ص.؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.

شابک: ۹-۷۰۳۱-۰۴-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۴

Subject: Persian poetry -- 20th century

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - شعر

Subject: Iran-Iraq War, 1980-1988 -- Poetry

رده دی‌ک‌گره: ۱۳۹۶ پ۲/۸۱ / PIR۸۳۳۵۵

رده نای دیویی: ۸۱۶/۶۲

شماره شابک ملی: ۴۶۲۳۸۱۸

نام کتاب: پایداری پاکان

نویسنده: بختیار بیگزاده

طرح جلد: عرفان بیگزاده

صفحه آرایشی: برهان بیگزاده - یاسان بیگزاده

چاپ: چاپخانه روزنامه جوان، ۱۳۷۵-۶۶۸۰-۲

نوبت چاپ: اول، خرداد ۱۳۹۶

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

مرکز پخش: ایلام، بلوار آیت الله تعمیرکاری، نوشت افزار سایه‌میری

E-mail: b_beigzadeh@yahoo.com

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر محفوظ و متعلق به نویسنده است.

فهرست مندرجات

عنوان

صفحه

پیشگفتار..... ۱۳

دیباچه..... ۱۵

فصل یکم: پیشینه‌ی کشاکشهای مرزی ایران و عراق

سابقه‌ی درگیریهای مرزی بین دو کشور ایران و عثمانی..... ۲۱

فروپاشی کشور عثمانی و ایجاد کشور عراق..... ۲۲

رابطه‌ی ایران و عراق پس از سقوط عثمانیها..... ۲۲

ایران و عراق از کودتا: «بکر» تا توافق در الجزایر..... ۲۴

سیاست «صدام» از سلحشوری الجزایر تا فروزانیدن جنگ..... ۲۶

اوضاع ایران هنگام بروز جنگ..... ۲۸

میدانهای جنگ..... ۲۸

شناسایی آتشافروز و پیروز جنگ..... ۲۹

فصل دوم: عوامل پیروزی در جنگها

برجستگیهای بی سابقه‌ی انقلاب اسلامی ایران در جنگ..... ۳۳

۱- عامل رهبری در پیروزی..... ۳۴

۲- عامل انگیزه در پیروزی..... ۳۴

۱-۲- «عامل انگیزه» چگونه ایجاد می شود؟..... ۳۵

۳- عامل پشتیبانی مردمی در پیروزی..... ۳۶

۴- نقش جغرافیای کشور در پیروزی..... ۳۶

فصل سوم: یاد آفریدگار و شناسایی آفریده‌ها

ذکر توانایی آفریدگار..... ۴۱

درخواست نویسنده از خداوند..... ۴۳

آشنایی با نویسنده و آرمانهای او..... ۴۴

۴۵		سرآغاز شعر و نام کتاب
۴۷		زمان نویسنده‌گی و مشخصات کتاب

فصل چهارم: ستیزه‌ی دشمن با انقلاب نوپای اسلامی و آغاز جنگ

۵۱		آغاز ستیزه‌گری دشمن با انقلاب اسلامی
۵۴		آغاز رسمی جنگ و تاریخ تجاوز سراسری
۵۷		دشمن و اجرای شیوه‌های صهیونیسم

فصل پنجم: ایستادگی جاودانه‌ی ایرانیان در جنگ

۶۳		اولین واکنش ایران در جنگ
۶۵		همت استوار بسیج عمومی
۷۰		پیروزی بازپس گریه سیمک
۷۳		غیور اصلی، رهاکنده‌ی «واز»
۷۷		مقاومت و پیروزی در آبادان
۸۱		پیروزی بزرگ فتح‌المبین
۸۴		سقوط و پیروزی خرمشهر
۸۹		حمله‌ی محرم
۹۱		فتح «فاو»
۹۴		بازپس‌گیریهای مهران

فصل ششم: مستندهای جنگ

۱۰۱		از آن تنگه‌ی «ارغوان» الامان
۱۰۲		کمک مردم دهلران به شهر موسیان
۱۰۴		یاریگری مردم دهلران به مهران
۱۰۶		سقوط هواپیمای عراقی
۱۰۷		راوی تیزویر
۱۰۸		امیر روایتگری
۱۱۰		از آنان که گشتند تشنه شهید

۱۱۳	آدم ربایان گوش بُر «فرسان»
۱۱۵	نویسنده و دو روز آغاز و پایان جنگ
۱۱۷	خدا گر کسی را هدایت کند!

فصل هفتم: پایداری مردم و هدایت رهبر

۱۲۱	مقاومت مردم مکانهای جنگی
۱۲۳	مقاومت بخش شمالی استان ایلام
۱۲۵	دهلران، آغاز جنگ (۱)
۱۲۷	دهلران، شش سال جنگ (۲)
۱۲۹	یاریگری مردم آمل و دماوند
۱۳۰	بخشی از کمک‌های مردم
۱۳۱	به هنگام ره برگزیدن، راست
۱۳۵	نقش بنیانگذار انقلاب در جنگ

فصل هشتم: اثرات جانبی جنگ

۱۴۱	مردم مناطق جنگی در آغاز جنگ
۱۴۳	شکستهای مردم آواره
۱۴۴	جنگ و طبیعت
۱۴۶	بمبارانهای شیمیایی
۱۵۰	رضای خدا ... بخشد صفا
۱۵۲	آفتی از شراره‌ی جنگ
۱۵۴	آخرین تیر جنگ

فصل نهم: قهرمانان جنگ

۱۵۹	افتخار آوران روز مصاف
۱۶۲	رشادت ایرانیان در بند دشمن
۱۶۴	اخلاق رزمنده‌ی بسیجی
۱۶۷	قهرمانان نامی جنگ

۱۶۹.....	بازگشت اسیران جنگی
۱۷۱.....	جاوید الاثرها
۱۷۳.....	سلمان فارسی زمان
۱۷۵.....	روستای بیشه دراز الگوی پایداری

فصل دهم: ناآرامیهای داخلی، دشمن را امیدوار کرد

۱۸۱.....	فتنه گر فرصت طلب (۱)
۱۸۴.....	فتنه گر فرصت طلب (۲)
۱۸۵.....	بنی صدر ... پیشه دار
۱۸۷.....	بهره برداری دشمن از ناآرامیهای داخلی
۱۸۹.....	فروغی که خاموش گشت

فصل یازدهم: سرانجام سود خراهی و پایان جنگ

۱۹۵.....	چنین است فرجام وابستگان
۱۹۶.....	۱- «صدام» بازنده‌ی جنگ و یارانش
۱۹۹.....	۲- دستگیری و بازخواست صدام
۲۰۲.....	۳- «صدام» عبرت شیفتگان دنیا
۲۰۴.....	رابطه‌ی ابرقدرتها با وابستگانشان
۲۰۵.....	پایان کتاب

پیشگفتار

کتاب حاضر، گذری بر روزگار جنگ (۱۳۵۹-۱۳۶۷) عراق علیه کشور ایران است. باور نگارنده بر این است که بر همه‌ی ایرانیانی که در جریان آن جنگ ناخواسته و خانمانسوز بوده‌اند، واجب است که در حد امکان و توانی که دارند، نشی از فراز و نشیبهای آن را، هر چند هم اندک باشد، به صورتهای گوناگون چون نقل خاطره، زندگینامه، عکس، شعر و ... نوشته و برای آیندگان، به یادگار بگذارند. بر اساس همین پابندی بود که پیش‌بینی کرده بودم پس از بازنشستگی، این تصمیم را عملی کنم؛ اما صد افسوس که روزگاری وفا، چنین اجازه نداد.

سال ۱۳۸۱ یعنی چهار سال پیش از بازنشستگی‌ام بود که مادر فرزندانم بر اثر سکته‌ی مغزی، زمین گیر شد و در سبب همه‌ی معادله‌ها و برنامه‌های پیش‌بینی شده و سنجیده‌ام برهم خورد. با این حال از پانزدهم شهریور ۱۳۸۱ که در کتاب «برگزیده‌هایی از سفر حج» نیز به این تصمیم اشاره کرده‌ام، پس از بازنشسته شدن، یادداشتهایی را که در گذشته‌ها از فراز و نشیبهای زندگی‌ام برداشته بودم، در مدت دو سال دسته بندی و ویرایش کردم. اینک برخی از آنها را که به روزگار جنگ مربوط می‌شوند، در کتاب حاضر گنجانیده‌ام. کسانی که این کتاب را می‌خوانند و رد تلاش و کوششهایم را پی می‌گیرند، به نتیجه خواهند رسید که بیشتر یادداشتهای زندگانی گذشته‌ام را، از حوادثی که خود ناظر و گواه آن بوده‌ام، برداشته‌ام؛ البته برخی هم نقل قول هستند. در آن دسته از یادداشتهایی را که از راه شنیدن یا مطالعه به دست آورده‌ام، به خاطر حساس

بودم در کار حقیقت‌نگری، ابتدا به صداقت گویندگان توجه کرده‌ام؛ سپس گفته‌ها را با شرایط موجود مکان و زمان هر گفته، تطبیق داده و پس از بررسی، در صورت هماهنگی و همگون بودن، پذیرفته‌ام. با اینکه بخش عمده‌ای از محتوای کتاب را خاطره‌های روزگار جنگ و یادداشتهای مربوط به آن زمان تشکیل می‌دهد و بیشتر آنها را تنظیم کرده‌بودم، لیکن فعالیت اساسی آن به رغم بیماری طولانی همسر، از ابتدای سال ۱۳۸۸ آغاز شد. چند ماه از این آغاز نگذشته بود که همسر به رحمت ایزدی پیوست. پس از آن بود که برنامه‌ریزیها به کلی مختل شد و انگیزه‌ها فرو ریخت؛ اما با وجود نابسامانیهای ناشی از فقدان همسر و بی‌آمدهای آن، دیگر پیش‌آمدهای دردناکی که پیرامون زندگی داشتم، توفیق خداوند رفیق شد که پس از شش سال به فراموشی سپردن، دوباره نگارش را ادامه دهم و بتوانم که بر این راستا به بخشی از اهدافم برسم. در هر صورت امیدوارم که این هدیه‌ی نو که در اوج سختیهای کمرشکن زندگی‌ام تدوین و آماده‌ی تقدیم به نسل‌های اهل معالعه‌ی حال و آینده می‌شود، مورد رضایت خدا و قبول آنان باشد.

دیباجه

تهیه‌ی گزارشی جامع از دریای فراگیر جنگ تحمیلی و زیانهای غم‌انگیز هشت ساله و پی‌آمدهای تلخ و شیرین آن در میهنمان بس دشوار است. چنین کاری نه تنها کار هر کس و در توان هر نویسنده‌ای نیست، بلکه اگر همه‌ی ایرانیان آن برهه‌ی زمانی که به نوعی درگیر جنگ بوده‌اند بسیج شوند، قادر به بیان و ترسیم همه‌ی آن شعله‌های سوزنده‌اش نخواهند بود. به نظر می‌رسد که هر کتاب و با هر کیفیت و از سوی هر نویسنده‌ی چیره‌دست و توانمندی در خصوص آن جنگ نیابار که حاکم وابسته و معدوم وقت عراق، به پشتیبانی ابرقدرتها علیه مردم آن‌دهم کشورمان برپا کرد، نوشته و به نمایش بگذارد، مانند قطره‌ای از یک دریاست. در یورش ناگهانی و نابرابر که آشکارا از سوی استعمارگران و با همکاری نه‌تیران وابسته‌ی آنها در منطقه، به منظور بازگشت شیوه‌ی پلید استعمارگریشان طراحی و با اجرا درآمد، در شرایطی علیه کشورمان آغاز شد و هشت سال به درازا کشید که انقلاب نوپای اسلامی تازه به ثمر رسیده بود. جنایتکاران علاوه بر ایجاد جنگ برون‌رزی در داخل کشور هم از پای نایستادند؛ چنانکه پیش‌آمدهای ناگوار و زیادی را چون آشوبهای داخل کشور، از طریق کمک به ضد انقلاب ترتیب دادند. آن‌ها هر چه می‌توانستند، هر کدام بر دلخوشی، امیدواری و در نتیجه گستاخی «صدام» می‌افزود. اما ایرانیان پاک و نیکو سرشت که پس از رهایی از قید و بند دو هزار و پانصد ساله‌ی ظلم و وابسته‌ی شاهنشاهی، با جنگی ناخواسته روبرو شده بودند، برای مهار آن و آشوبهای داخلی، از همه‌ی هستی خود گذشتند تا پیروز شدند. این کتاب که نمودار کوچکی از روند آن جنگ است و بیشتر از راه مشاهده‌ی مستقیم تهیه شده، تنها

بخش ناچیزی از آزادگی، شجاعت، زهد و تقوا، ایمان به خدا، پیروی از خط ولایت، میهن دوستی، صداقت و فداکاری هم میهنانمان را در دوران پایداریها نشان می دهد. دوست داشتم که نشان بیشتری را از ایران دوستان خداشناس به یادگار بگذارم؛ لیکن گرفتاری پیش آمد و نشد! باز هم خدا را شکر می کنم که چکیده ای از مشاهداتم را به صورت شعر درآورده و به مردم و نسل آینده تقدیم می کنم. اگر دریابم که همین اندک نوشته هم سودمند است و مورد پذیرش خوانندگان محترم قرار می گیرد، احساس آرامش می نمایم و مایه ی خرسندی ام خواهد شد. در هر صورت از آگاهان آن زمان و نویسندگان محترمی که فرصت کافی در اختیار دارند، درخواست دارم که نسل آینده را از ایثار و خودگذشتگی دلیر مردانی که خون پاکشان را در راه نگاهداری دین، میهن و ارزشهای کشور اسلامیان اهدا کردند، بی بهره نکند.

این نوشته را در یازده فصل بخش بندی کرده ام؛ فصل یکم آن در باره ی «پیشینه ی کشاکشهای مرزی ایران و عراق» و فصل دوم، در رابطه با «عوامل پیروزی در جنگها» است که هر دویشان به صورت نش نوشته ام. فصل سوم را «یاد آفریدگار و شناسایی آفریده ها» نام نهاده ام؛ فصل چهارم پرده ی «ستیزه ی دشمن با انقلاب نوپای اسلامی و آغاز جنگ» برمی دارد؛ فصل پنجم این کتاب، «ایستادگی جاودانه ی ایرانیان در جنگ» را در بر می گیرد؛ فصل ششم «مستندهای جنگ» را بیان می کند؛ فصل هفتم از «پایداری مردم و هدایت رهبری» سخن گفته است؛ فصل هشتم «اثرات جانبی جنگ» را شامل می شود؛ فصل نهم کتاب، به معرفی «قهرمانان جنگ» می پردازد؛ فصل دهم عنوان «آرامیهای داخلی، دشمن را امیدوار کرد» را دارد؛ فصل یازدهم هم به «سرانجام خودخواهی و پایان

جنگ» اختصاص دارد.

نکته‌ی دیگری را که درخور یادآوری می‌دانم، انتخاب نام کتاب است. می‌دانیم که ایستادگی مردم شریف ایران در جنگ را «دفاع مقدس» می‌نامند که این عبارت از لغات عربی تشکیل شده است؛ در حالیکه دوست دارم کتابم را با نامی آراسته کنم که هم فارسی باشد و هم پایداری ایرانیان در جنگ و مشکلات ناشی از آن را بیان بکند. برای این کار «پایداری پاک» را که یک عبارت فارسی و معادل «دفاع مقدس» است، در نظر گرفتم. در نتیجه کتابم را «پایداری پاکان» نامگذاری کردم که این دوام مورد رضایت همگان قرار بگیرد.

بختیار بیگ‌زاده - ایلام فروردین ماه ۱۳۹۶